

Skalní řízení v lokalitě hradu Jestřebí

Abstrakt

Skalní řízení způsobují v oblastech využívaných člověkem značné přímé i nepřímé škody. Pro omezení negativních dopadů na společnost je proto nezbytné zhodnotit riziko skalního řízení a zvolit vhodná zabezpečení. K dosažení těchto cílů je nutné pochopení celého procesu skalního řízení, včetně přírodních podmínek a faktorů jejich vzniku. Tato případová studie se zabývá skalními řízeními v lokalitě hradu Jestřebí, jehož podloží je tvořeno kvádrovým pískovcem křídového stáří. Stabilita skalního masivu se zhoršuje v posledních 200 letech. První skalní řízení zde bylo zaznamenáno roku 1811. Hlavní příčina je přisuzována lidským zásahům po roce 1400, kdy začala stavba hradu, včetně těžby pískovce v letech 1750 – 1850. Dalšími nepříznivými podmínkami a faktory jsou zvětrávání slepencových a bioturbovaných vrstev, které vede k vodorovnému rozčleňování pískovcového výchozu, a také vertikální poruchy podél puklin způsobených blízkou zlomovou zónou. Poslední významné skalní řízení 1. 10. 2009 odstranilo přes 100 m³ materiálu ze západní stěny pískovcového masivu. Další skalní řízení je možné vzhledem ke špatné celkové stabilitě masivu očekávat v blízké budoucnosti.

Klíčová slova: skalní řízení, svahové pohyby, přírodní ohrožení a rizika, pískovec, hrad Jestřebí